

Таміла Філіппович,
*викладач кафедри теорії та практики іноземних мов,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
(м.Умань, Україна)*

МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАСТОСУВАННЯ АВТЕНТИЧНОГО ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.

Пісня є унікальним феноменом, що відзеркалює різні сфери життя суспільства, а тому виступає автентичним джерелом пізнання іноземної мови та культури певного народу. Цей жанр є поєднанням комунікації та мистецтва і висвітлює проблеми не лише емоційно-особистісного характеру, але й різноманітні соціальні явища. Крім того, звичаї та традиції усіх народів з давніх часів зберігались та передавались за допомогою балад, пісень та віршованих творів.

Психологічні та методичні переваги застосування іншомовної пісні на різних етапах навчання іноземній мові є очевидними та загально визнаними. Практичний досвід доводить, що пісня є потужним дидактичним та культурознавчим матеріалом на заняттях з іноземної мови. Можна перерахувати кілька причин, що зумовлюють важливість пісні та її особливе місце в процесі навчання іншомовній комунікації, а саме: пісня є засобом ознайомлення з культурою народу-носія певної мови, вона поєднує вербальний текст і мелодію, що допомагає студентам ефективніше засвоювати фонетичний, лексичний, граматичний та лінгвокраїнознавчий матеріал. Окрім того, пісня виступає важливим аспектом у мотивації та зацікавленні студента у вивченні іноземної мови і виконує поряд з дидактичною психотерапевтичну функцію [1:146].

Творча складова пісні забезпечує позитивне сприйняття інформації, продуктивно впливає на розуміння студентами культурних особливостей, стилю життя носіїв мови тощо. Музичний супровід тексту пісні містить у собі ритм, правильний наголос, інтонацію та мелодику мови, що сприяє неформальному

засвоєнню навчального матеріалу. Крім того, в піснях зосереджений потенціал найбільш уживаних мовленнєвих зразків. Цей засіб, на нашу думку, може активно використовуватися для навчання різних аспектів іноземної мови у вищих навчальних закладах.

З біологічної точки зору за сприйняття інтуїції, руху, кольору та музики відповідає права півкуля головного мозку. Тому слова, які потрібно вивчити, поєднані з музикою, запам'ятовуються значно швидше і ефективніше, ніж під час використання виключно вербального підходу, коли задіяна лише ліва півкуля головного мозку. Упродовж століть педагоги підсвідомо використовували хорове повторення текстів та пісень на практичних заняттях з іноземної мови. Нейролінгвістичні дослідження останніх років підтвердили правильність даної теорії: за сукупності мелодії та тексту на запам'ятовування працюють обидві півкулі головного мозку [2:18].

Прослуховування пісень викликає позитивні емоції та сприяє запам'ятовуванню нової інформації і може бути корисним видом навчальної діяльності для студента. Оскільки слухання музики приносить задоволення людям, використання автентичного пісенного матеріалу має великий мотиваційний потенціал. Одноманітність стомлює як дітей, так і дорослих; пісня урізноманітнює заняття з іноземної мови, даючи можливість вивчати ті самі правила, використовувати мовні конструкції, запам'ятовувати зразки мовлення у ненав'язливій формі. Такий природний та неформальний спосіб навчання може бути корисним під час планування занять. Ці методики ґрунтуються на дослідженнях безпосереднього зв'язку між сприйняттям пісень та поезії у ранньому дитинстві та подальшими успіхами у читанні й правописі [3:31].

Протягом слухання пісень студентам доцільно запропонувати завдання, метою яких є показати розуміння тексту та проаналізувати фонетичні явища іноземної мови. Зазвичай, збільшенню навчального потенціалу іншомовної пісні сприяє використання підстановчих вправ чи тестів з альтернативним вибором.

Особливу увагу слід звернути на тлумачення лексики, певні граматичні конструкції, що використовуються в тексті.

Прослуховування, аналіз, виконання пісень – це групова діяльність, яка допомагає подолати бар'єри в спілкуванні й уникнути стресової ситуації, а також сприяє збільшенню продуктивності навчання. Використання пісень під час вивчення граматики має багато переваг порівняно із традиційними методиками. Популярна мелодія викликає у слухача певні емоційно забарвлені асоціації, що сприяє кращому розумінню та сприйняттю контексту пісні, вільному запам'ятовуванню слів, аналізу ритмічного малюнка і мелодії, тембру і сили звучання, пауз, фразового і логічного наголосу. Відомо, що при слуховому сприйнятті засвоюється 15% інформації, при зоровому – 25%, а при слухозоровому – 60%. Тобто комплексне використання пісні, як ніщо інше, сприяє більш успішному засвоєнню інформації та її подальшому запам'ятовуванню. [4:422].

Опрацювання автентичного пісенного матеріалу на занятті з іноземної мови можна здійснювати в різній послідовності, наприклад: читання тексту пісні, а вже потім аудіювання запису, або ж навпаки – прослуховування пісні і читання тексту опісля чи поєднуючи читання графічного тексту пісні й аудіювання. Кожна з цих послідовностей має свої переваги. У першому випадку у викладача є можливість відпрацювати зі студентами навички читання, звернути увагу на правильну артикуляцію, інтонацію. При послідовності «аудіювання – читання» спрацьовує механізм прогнозування, що позитивно впливає на розвиток психічних процесів студентів і сприяє подоланню психологічного та лінгвістичного бар'єрів, допомагає студентові відчувати свою спроможність до аудіювання. Використання даної послідовності забезпечує можливість активного обговорення актуальних питань, що висвітлені в тексті, оскільки улюблена пісня сама собою прекрасно мотивує студента до дискусії. Крім того, ця послідовність запобігає формуванню навичок неправильної вимови під час читання, промовляння. Доцільність використання прийому одночасного читання

графічного тексту і аудіювання продиктована наявними розбіжностями між друкованим і звуковим варіантами пісні. Трапляється, що текст пісні має на увазі складний підтекст, об'ємний зміст та різноманітні засоби вираження, у такому випадку одночасне прослуховування та читання тексту пісні зменшує імовірність ускладнень сприйняття. Студенти також мають очевидну можливість зрозуміти, що граматичне значення не завжди збігається з внутрішнім змістом [5: 43].

Слід відзначити, що використання автентичного іншомовного пісенного матеріалу на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах не достатньо висвітлено в дослідженнях з методики викладання іноземних мов. Тому перспективним є теоретичне обґрунтування різних аспектів застосування цього важливого елементу навчання, добір іншомовних пісень, розробка вправ та контрольних завдань, виконання яких формуватиме рецептивні, репродуктивні, фонетичні, граматичні та мовленнєві навички у студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Смірнова Л. Л. Пісня як засіб залучення майбутніх вчителів іноземної мови до іншомовної культури . Наукові записки. Серія: Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Вип. 74. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2008. С. 145-149.
2. Asher J., Learning Another Language Through Actions: The Complete Teachers Book. Los Gatos. Calif. 1982. С.18 р
3. Гапонова С.В. Сучасні методи викладання іноземних мов за рубежом. Іноземні мови. 1997. №4. С.31
4. Смірнова Л.Л. Використання пісенної творчості в навчанні іноземної мови на немовних факультетах. Наукові записки. Випуск 96(2). Серія: Філологічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2011. С. 422.
5. Фучила О. М. Використання пісень в процесі вивчення англійської мови. Вісник національного університету «Львівська політехніка» (Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього тексту та питання лінгвометодики). 2007. №586. С.42–46.